

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio XIX. Proponuntur, & solvuntur argumenta à ratione petita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

362. Non placet primò, quia D. Aug. lib. 1. de prædest. Sactor. cap. 4. mentionem facit illius quæstionis ad Simplicianum, quam ibi, non solum non retractat, sed maxime commendat, quatenus in ea dicit fuisse laboratum pro libero arbitrio, & gratiam Dei vicisse. Secundò, quia eundem modum loquendi, quem habet in illa quæstione, videtur servare in superioribus libris, etiam in locis, in quibus maxime videtur stare pro electione ad gloriam ante merita, ut videre est in lib. de corrept. & grat. c. 7. ergo etiam in hoc loco significat propositum vocandi antecedere electionem, & vocationem congruam, seu effectum talis vocationis prævisum, esse rationem electionis, ut intendit argumentum. Unde.

363. Respondeo 2. cum P. Soar. lib. 3. de Auxil. cap. 18. n. 4. D. Augustinum aliquando mutasse, seu variasse loquendi modum, esto illius sententia sit ubique eadem. Duplex igitur electio distingui potest ex eodem D. Aug. tract. 68. in Joan. una per modum intentionis, alia per modum executionis; illa antecedit merita, hæc autem fit ex meritis; unde D. Aug. in illa quæstione ad Simplicianum loquitur de electione executiva, qualis est illa Matth. 13. Elegerunt bonos in vasa, malos autem foras miserunt: in aliis verò locis de intentione electionis, seu prædestinationis.

364. Instabis: Electio executiva est temporalis, cum sit executio electionis æternæ; sed D. Aug. loco cit. ad Simplicianum loquitur de electione æterna, eum adducat testimonium D. Paul. ad Ephes. 1. Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem; ergo non loquitur de electione executiva. Resp. cum eodem P. Soar. cit. & P. Bellarm. cit. cap. 14. in ipsamet æternæ electione posse illas duas rationes distingui, nempe ut est intentio dandi gloriæ, & ut est dispositio executionis, & quasi executio in mente divina: priori ratione antecedit quidem electio, siquidem gloria in genere causæ finalis est prior, quam bona opera; posteriori autem modo subsequitur, & de illa ut sic videtur loqui D. Aug.

365. Oppones 9. Ex eodem D. August. serm. 7. de Verbis Domini. ibi: Elegit nos Deus, sicut inquit Apostolus, & secundum suam gratiam, & secundum illorum iustitiam: ubi duplicem videtur assignare electionem, alteram ad gratiam, quæ sit merè gratuita; alteram ad gloriam, quæ sit ex iustitia ex prævisis meritis. Et appositis verbis ad Rom. 11. Reliqui mihi septem millia, &c. Quid est, ait, reliqui mihi? Ego illos elegi, quia vidi mentes illorum de me præsumentes, non de se, nec de Baal: ubi electionis causam assignat prævisam fiduciam in Deo collocandam; ergo &c. Respondeo D. August. ibi de utraque electione & ad gratiam, & ad gloriam asserere, quod sit merè gratuita, ut hunc sermonem legenti patebit, subdit enim ibi: Totum gratia semper reputa, quia ut esset aliquid reliquum, gratia in te Dei, non tuum meritum fecit. Additur, licet ageret de electione ad gloriam ex iustitia ob merita prævisa, intelligendus est de electione executiva, non autem in intentione, prout supra diximus.

366. Oppones 10. Ex eodem D. Aug. serm. 233. de Tempor. Multi, inquit, scire volunt, quare illum vocat Dominus, & illum non vocat: uni subvenit, & uni non; hunc dignum habet, & illum indignum: istum honorat, & illum cruciat. Audi, o homo, hunc dignum habet pro bonis operibus suis; illum habet indignum pro suis operibus malis: ubi videtur asserere prædestinationem, & reprobationem fieri ex operibus bonis, aut malis prævisis; ergo &c. Respondeo D. Aug. ibi populo proponere rudi Minerva eam veritatis partem, quæ illis erat utilior, subtiliore par-

te tacita. Verum quidem est in reprobo causam reprobationis esse mala opera: in prædestinato autem sunt bona opera, quæ causat ipsa prædestinationis, prout infra dicemus.

Oppones 11. Ex eodem D. Aug. lib. de prædest. Dei cap. 3. ibi: Ex præscientiâ igitur offensionis ultionem ut iustus iudex prædestinavit, sicut ex præscientiâ virtutis prædestinatio solet fieri remunerationis. Ubi ponit reprobationem, sicut prædestinationem ex prævisis operibus malis, aut bonis; ergo &c. Respondeo cum P. Ruiz h. c. d. 10. sect. 5. n. 14. hunc librum non esse D. August. siquidem illius brevis comparata cum argumenti dignitate, & amplitudine, stylus, ac rationum nexus indigna videntur tanti Doctoris ingenio. Additur, dato quod sit D. August. eodem modo huic, quo duobus præcedentibus argumentis respondendum.

Oppones 12. Ex eodem D. August. lib. ad articulos sibi falsò oppositos ad art. 12. ibi: Quia præsciti sunt casuri, non sunt prædestinati, essent autem prædestinati, si essent reversuri, & in sanctitate, ac virtute mansuri: ac per hoc prædestinatio Dei multis est causa standi, nemini labendi; ex quibus videtur colligi prædestinationem fuisse factam ex prævisione futuri usus liberi arbitrii; ergo &c. Respondeo primò cum P. Ruiz cit. num. 16. librum illum non esse D. August. sed illi falsò imponi.

Respondeo secundò, (cum author illius libri sit D. Prosper apprimè Augustinianus, ea verba scribens ad object. Vincent. respons. 12. sine,) postrema verba indicare sensum totius sententiæ, ita ut D. Prosper velit, prædestinationem esse causam totius boni usus, qui præscitur in prædestinatis esse futurus, quæ præscientia absoluta subsequitur eorum prædestinationem in intentione dandi illis gloriam, licet sit prior illâ in executione: reprobationem autem, aut negationem prædestinationis non esse causam mali usus, qui præscitur futurus in reprobis, de hoc tamen infra.

Advertes, ad penetrandam mentem D. Aug. in locis jam adductis, & explicatis, & in aliis, quæ adduci possunt, & explicari, multum juvare si recolas D. Aug. juxta morem Scripturæ, prædestinationem aliquando significare nomine præscientiæ, ut constat lib. de bono persever. cap. 17. ibi: In sua, quæ falli, mutari, non potest præscientiâ, opera sua futura disponere, id omnino, nec aliud quidquam est, nisi prædestinare. Et infra. Hæc, ait, Dei dona, si nulla est prædestinatio, quam defendimus, non præsciuntur à Deo, præsciuntur autem: hæc est igitur prædestinatio, quam defendimus. Et cap. 18. Eadem prædestinatio, inquit, aliquando significatur nomine præscientiæ, sicut ait Apostolus: Non repulit Dominus plebem suam, quam præscivit. Hoc quod, ait, præscivit, non rectè intelligitur, nisi prædestinavit, quod circumstantia ipsius locutionis ostendit; loquebatur enim de reliquiis Judæorum, quæ salva factæ sunt, &c.

SECTIO XIX.

Proponuntur, & solvuntur argumenta à ratione petita.

ARGUES 1. Ideò Deus eligeret ad gloriam ante prævisa merita, quia cum hæc sint media, & illa sit finis, agens, seu operans ratioale, qualis est Deus, prius debet intendere finem, quam eligat media, ut supra diximus

diximus *num. 325.* sed in electione efficaci mediorum, saltem virtute, intenditur etiam efficaciter finis; siquidem electio ipsa mediorum est in ordine ad finem; ergo necessaria non fuit alia præcedens intentio formalis ipsius finis, ut operatio esset prudens. Respondeo negando consequentiam: nam perfectior modus operandi est exequi medium per electionem formalem ipsius medii, & formalem intentionem finis, quam per solam intentionem virtutalem finis, & electionem formalem medii: sic enim perfectius est cognoscere causam, & effectum formaliter, quam hunc cognoscere formaliter, & illam solum virtualiter: cum autem Deo de facto concedendus sit perfectior modus operandi, sicut & cognoscendi; idè dicendum est, prius intendisse formaliter finem, & postea formaliter eligere media, ne casu, & sine consilio videatur media ipsa elegisse, si ante formalem intentionem finis illa eligat.

372. Argues 2. Benè potest electio efficax mediorum oriri ex intentione inefficaci finis; sic enim Deus de facto elegit reprobis plura media efficacia ex solâ inefficaci intentione salutis: imò sine ulla intentione salutis potest Deus providere media efficacia ad illam; ergo ex electione efficaci mediorum non benè arguitur Deum habuisse antecederet electionem efficacem ad gloriam. Respondeo negando antecedens; neque enim possunt eligi media efficacia, ut efficacia quin saltem virtute efficaciter intendatur etiam finis: cum autem hæc intentio virtualis finis non sit in Deo ita perfecta, ut est formalis, idè hæc, & non illa est absolute Deo tribuenda, ut modo perfectiori operetur. Ad probationem dicimus media illa efficacia reprobis præstita in ordine ad consequendam justificationem temporaneâ dupliciter considerari posse: primò in ordine ad ipsam justificationem temporaneam, & gloriam Dei inde ortam, & prout sic sunt quidem efficacia, cum habeant infallibiliter effectum, non tamen prout sic procedunt ex illa intentione generali dandi gloriam, sed ex speciali intentione ipsius justificationis, & gloriæ Dei inde ortæ: Secundò in ordine ad gloriam in re consequendam, & pro ut sic sunt inefficacia, cum gloria in re non acquiratur, & procedunt ex illa intentione inefficaci dandi gloriam, quam Deus habet circa reprobos.

373. Instabis: Licet electio medii efficacis quâ talis requiratur intentionem efficacem finis, non ita requirit electio medii efficacis non quâ talis, sive absolute, & specificativè sumpti; sed Deus elegit prædestinatis media non quâ efficacia; alioqui cum æquè eligat media reprobis, ea elegisset quâ inefficacia, consequenterque ut non habitura effectum, quod non est dicendum, videretur enim eis insidiari, ut ait P. Less. ergo &c. Respondeo quidquid sit de majori, negando minorem, nam in ipsis mediis sic præstitis ut efficacibus ponunt Doctores speciale beneficium, quod Deus contulit prædestinatis præ aliis.

374. Neque inde sequitur Deum tribuisse reprobis media inefficacia quâ talia, sive sub ea intentione, quod non consequerentur effectum; potius enim tribuit ut sufficientia, sive sub ea intentione, ut haberent effectum, permittendo tantum eorum inefficaciam ob alium finem, nempe ut ostenderet in illis suam Justiciam, sicut in electis Misericordiam, aut ob alios fines, quos ipse scit; eligendo tamen illa ut efficacia ipsis electis. Patet, quia quando quis prævidet medium efficax ad finem consequendum, & illud eligat, ut efficax eligat, & in eo

efficaciter, saltem virtute intendit ipsum finem; sed Deus ante illam mediorum electionem prævidebat ipsa media esse efficacia ad salutem, & illa elegit; ergo illa elegit ut efficacia; consequenterque efficaciter intendit ipsam salutem, saltem virtute, ante merita absolute prævisa.

Urgebis: Deus absque intentione efficaci salutis potuit eligere media efficacia ex sola efficaci intentione suæ gloriæ; siquidem tunc electio efficax mediorum proportionaretur intentioni efficaci finis, saltem remoti; ergo ex eorum electione non benè arguitur intentio efficax finis proximi, nempe salutis. Respondeo ad antecedens, sic potuisse Deum eligere de potentia absoluta, non tamen de lege ordinaria; nam secundum hanc magis consentaneum est, ut media eligantur ex intentione finis proximi, eique proportionentur, quam ex intentione finis remoti.

Patet, quia etiam intentio illa efficax divinæ gloriæ erat sufficiens, ut Deus ex illa tribueret reprobis media sufficientia; siquidem etiam hæc conducebant ad ipsam Dei gloriam; & tamen penè omnes admittunt intentionem inefficacem salutis reprobis, ex qua electio illa mediorum procedit, ut ita proportionetur intentioni ipsius finis proximi; ergo similiter in nostro eventu.

Argues 3. Tunc electio efficax mediorum præsupponit intentionem efficacem finis, quando eligens sibi, non verò alteri proponit finem consequendum; sic enim pater emendo libros elegit efficaciter media, ut filius doctus evadat, quin tamen efficaciter intendat finem, nempe sapientiam filii, quia hæc non est in manu patris, sed alterius à patre; sed Deus non sibi, sed hominibus proponit salutem consequendam; ergo opus non est, quod illam prius intendat efficaciter, quàm efficaciter eligat media. Respondeo negando majorem; licet enim Deus hominibus proponat salutem consequendam, electio efficax mediorum conducentium ad ipsam gloriam debet supponere intentionem efficacem ipsius gloriæ danda ob rationes assignatas, quin obstat, quod sit alteri intenta.

Patet primò, quia si Deus potest efficaciter eligere media ab alio exequenda, cur etiam non poterit efficaciter intendere finem ab alio assequendum? Secundò, quia ipsi Adversarii concedunt Deum in ipsa efficaci electione mediorum intendere etiam efficaciter, saltem virtualiter salutem; ergo à fortiori poterit eam sic intendere formaliter, cum sit perfectius. Tertio, quia Deus antequam prævideat liberam cooperationem voluntatis absolutam intendit efficaciter actus Fidei, Spei, Charitatis, & Contritionis; liberam observationem omnium præceptorum, & perseverantiam finalem, & ad illos habendos dat auxilia efficacia; & tamen hi sunt fines ab aliis, nempe ab hominibus consequendi; ergo &c. Quarto, quia Deus ante prævisa merita Christi Domini elicienda per voluntatem humanam liberam, decrevit redemptionem; & tamen finis redemptionis erat obtinendus per illa merita libera; ergo &c. Quintò, ab exemplo adducto, quia pater, qui potuisset ingenii acumen præbere filio, & illius voluntatē efficaciter allicere, ut serid & cōstanter animum applicaret ad studia, posset efficaciter velle filii sapientiam, antequam vellet illi præstare media requisita; sed Deus omnia illa potest, & facit in electis; ergo potest prius eis intendere efficaciter finem, nempe gloriam, quàm eligat, & præstet media efficacia ad illam consequendam.

Argues 4.

379. Argues 4. Deus proponit hominibus gloriam ut præmium meritorum ea lege, ut nullus adustus, nisi per merita illam consequatur; sed stultum quid esset, si Rex proponeret præmium ea lege, ut nullus præmio potiretur, nisi qui victor evaderet, velle efficaciter conferre uni præmium ut præmium, quin prius illum prævideat victurum in certamine; ergo neque Deus sic potest velle gloriam efficaciter tribuere ut præmium, nisi prævisis meritis. Respondeo minorem esse fallam, si sermo sit de supremo & sapientissimo Rege, qualis est Deus, licet sit verum de aliis Regibus. Patet, quia si Rex posset, cui vellet, conferre animum invictum, vires, artem militarem, & dexteritatem certandi, voluntatem inflammare ad certandum, adversariorum animos frangere, conatus eludere, aliisque artibus juvare: deinde certò præciseret Petrum infallibiliter victurum, si his mediis juvaretur, idem Rex prudentissimè decerneret efficaciter præmium certaminis conferre Petro ante prævisam ejus victoriam, decernendo simul arma illa, aliæque media præbere, quibus præcise infallibiliter victurum; ergo cum Deus supremus Rex, & omnium sapientissimus hæc omnia possit, & præcise, prudentissimè potest sic præmia decernere ante merita absolute prævisa.

380. Argues 5. Sicut poena dicit essentiali ordinem ad culpam, ita etiam dicit præmium ad meritum; sed Deus non potest efficaciter velle poenam ante demerita absolute prævisa; ergo neque præmium ante merita absolute prævisa. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia sic intendere præmium provenit à Bonitate, & Misericordia divina, cui convenit sic intendere efficaciter præmium, & postea eligere media convenientia ad illud assequendum, procurando eorum executionem: at verò non ita provenit, imò repugnat ejus Bonitati intendere efficaciter poenam, & postea eligere culpam ut medium, procurando ejus executionem; esset enim Deus causa culpe in ordine ad poenam infligendam, sicut est causa mediorum, seu meritorum in ordine ad dandum præmium.

381. Instabis: Sicut gloria est meritorum corona, ita poena est peccatorum supplicium; ergo si Deus potest intendere positivè gloriam ante prævisa merita, per illa tamen assequendum, poterit etiam intendere positivè poenam ante prævisa demerita, per illa tamen assequendum. Resp. negando consequentiā quoad secundam partem; diversa ratio est, quia cum Deus de facto habeat ex se voluntatē positivam inefficacem salvandi omnes, non repugnat habere simul cum illa aliam voluntatem positivam efficacem salvandi aliquos; repugnat tamen habere cum illa voluntatem positivam perdendi aliquos ex illis; tum quia velle salvare & perdere, sive non salvare positivè ex sua voluntate sunt contradictoria: tum quia id non cõpatitur cum Bonitate, & Misericordia divina, licet cum illis compatiatur, & illis non repugnet illa alia voluntas positiva perdendi aliquos, suppositis jam in esse absoluto eorum demeritis; siquidem tunc ad illam non movetur Deus ex se, sed ex ipsis demeritis jam prævisis.

382. Urgebis: Deus in illa electione efficaci electorum etiam vult non electionem reproborum; sed hæc eorum non electio est ante eorum demerita prævisa; ergo &c. Respondeo hujusmodi non electionem, cum non sit voluntas aliqua positiva, sed sola carentia actus efficaciter eligentis, non implicare in Deo, imò in illa offendit Deus suum dominium, quin deficiat in Misericordia, aut alicui injuriam inferat, cum simul habeat intentionem

illam generalem salvandi omnes, det ad id auxilia sufficientia, & horum effectum exoptet ex se, licet inefficaciter. Et si illa est aliquo modo reprobatio virtualis, & veluti inchoata, talis est ultra Dei intentionem, neque enim Deus illam intendit, sed sequitur ex eorum malitia, quatenus non acceptant ejus auxilia, neque cum illis cooperantur; non est tamen eorum reprobatio positiva; siquidem hæc connotat odium Dei, quod Deus non habet ante demerita prævisa in esse absoluto.

383. Argues 6. Ex eo, quod gratia detur in executione independentè à meritis, bene probant Theologi ex D. Aug. fuisse prædestinatam sine illis; ergo è contra ex eo, quod gloria non detur in executione sine meritis, bene probabitur non fuisse prædestinatam sine illis. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia ut gloria dicatur esse ex meritis, quin sit propter merita, opus non est, quod merita in esse absoluto præcedant ejus intentionem, sed sufficit, quod prima illa voluntas intendat non exequi, nisi post ipsa merita, & ex illis, & hæc sola intentio probatur ex illa executione, seu traditione gloriæ per merita: at verò quando executio est absolute independentè à meritis, ut fit in electione ad gratiam, bene arguitur nullam præcessisse intentionem de ipsis meritis, sicque non exequi per merita.

384. Argues 7. Aut intentio illa efficax ante merita prævisa esset necessaria ad salutem; aut non: Si primum; ergo reprobi, qui illam non habent, non haberent omnia necessaria ad salutem, quod affirmate est impium: Si secundum; ergo superflue admittitur. Respondeo non esse absolute, & simpliciter necessariam, esse tamen necessariam, ut Deus naturali, prudenti, & proportionato modo operetur in dandis auxiliis, intendendo scilicet prius finem, & postea ex illo eligendo media. Patet à simili, quia etiam advertentia intellectus non est simpliciter & absolute necessaria, ut res aliena subripiatur; & tamen non idè est superflua, imò necessaria, ut libero, & humano modo fiat; ergo similiter in nostro eventu. Neque ex eo deficiunt reprobi necessaria ad salutem, ut ex infra dicendis constabit.

385. Argues 8. Si Deus ex se ante prævisa merita eligeret homines ad gloriam, deberet plures eligere; sic enim postulabat ejus Misericordia, Bonitas, & Liberalitas, imò potius æquitas, & justitia; alioquin si omnes non eligeret, sicut omnes ordinaverat ad finem supernaturalem, ad sanctificationem ante peccatum, ad vocationem post peccatum, ad redemptionem, oblationem sacrificii ipsius, & Sacramenta, videretur acceptor personarum, & injustus, atque inæqualis, contra illud Act. 10. 34. Non est acceptor personarum Deus; ergo &c. Respondeo 1. argumentū eandem vim habere in contraria sententia asserente, præcedere electionem gratuitam ad gratiam, seu ad auxilia congrua, in qua etiam à Deo incipit prædestinatio. Undè si in ea admittunt Contrarii, Deum sine injustitia, & dispendio suæ Misericordiæ, Bonitatis, Liberalitatis, & Æquitatis paucos elegisse, cum posset plures, curidem non admittent in nostra sententia? Quod igitur ipsi dixerint in sua sententia de electione sine meritis prævisis ad auxilia congrua, etiā & nos dicimus in nostra sententia de electione ad gloriam sine meritis prævisis; & hoc notandum ut plura argumenta possimus in Contrarios retorquere.

386. Respondeo secundò, numerum electorum absolute esse quasi innumerum, ut constat ex Apoc. 7. 9. *Vidi turbam magnam, quam dinumerare nemo poterat*

poterat : & forte majorem , quàm reproborum , ut tenet *D. Thom.* in 1. dist. 39. q. 2. art. 2. ad 4. & cum eo *P. Tanner.* hic d. 3. q. 7. dub. 5. num. 3. Patet, quia licet inter homines multò plures sint reprobi, quàm electi ; inter Angelos tamen multò plures sunt Angeli electi, quàm reprobi , ut multi docent ex illo *Apoc.* 12. 4. *Cauda ejus trahabat tertiam partem stellaram* ; ergo si ut communiter creditur cum *D. Dionys.* cap. 14. *Cœlest. Hierarch.* *D. Greg.* hom. 24. in *Evang.* & *D. Thom.* 1. p. q. 50. art. 3. longè major est absolute numerus Angelorum, quàm hominum, valde credibile est ex utroque simul ordine, & Angelorum, & hominum , multò plures esse absolute electos, quàm reprobos.

387. Dices : Sequitur , aut non totam ruinam Angelorum per homines restaurandam ; aut majorem, quàm tertiam hominum partem salvandam ; siquidem cum tertia Angelorum pars ceciderit, ut constat ex textu citato, quæ est longè major tertiâ parte hominum, ad restaurandam tertiam partem Angelorum deficientium non sufficit tertia pars hominum salvandorum, sicque aut plus, quàm tertia pars hominum debet necessariò salvari, aut non tota ruina Angelorum restaurabitur ; sequela non videtur admittenda ; ergo &c.

388. Respondeo cum *P. Tanner.* cit. proxime num. 3. locum illum *Apoc.* cit. ad litteram non loqui de Angelorum, sed hominum justorum casu, qui per caudam draconis, id est Antichristi operam, sub finem mundi seducuntur, ut etiam Recentiores alii interpretantur, licet per accommodationem, & allegoriam etiam ad ruinam Angelorum accommodari possit ; non quod planè tertia pars, sed multò minor, quàm dimidia pars ceciderit. De hoc tamen jam alibi, & iterum suo loco dicemus.

389. Respondeo tertio ad argumentum, numerum electorum inter homines esse minorem, quàm reproborum, quod tamen Deus ita voluit : tum ut suæ gratiæ beneficentiæ affectus, ipsiusque beneficii magnitudo magis æstimaretur, quàm paucioribus communicatur : tum nè si inter eos constaret, majorem esse numerum salvandorum ; timor Dei magis adhuc exularet inter homines, & vana præsumptio cum vitæ licentiâ conjuncta, magis invaleret ; quando nec sic quidem satis possunt homines Dei, & salvationis timore cohiberi. In quem sensum loquitur *D. Aug.* lib. de corrept. & grat. cap. 10. & lib. 21. de Civit. cap. 12. & *Epist.* 106. ad Bonifacium. Unde.

390. Ad probationem argumenti de ordinatione ad finem supernaturalem, &c. dicimus, omnia illa esse beneficia, & media cõmunia, ac generalia, necessariaq. ad salutem, & idè æquitatem postulasse, quod omnes ad illa eligerentur : at verò prædestinatio non ita est, sed beneficium speciale, & non necessarium simpliciter ad salutem, idèdque æquitas non postulat, quod omnibus conferatur. Patet, quia Deus absque læsione æquitatis, ac injustitiâ soli Humanitati Christi Domini contulit unionem Hypostaticam ; soli Virgini Sanctissimæ Maternitatem Dei ; solis Apostolis apostolatam, sicque Patriarchis, Prophetis, & aliis Sanctis alia similia beneficia specialia ; & tamen indè neque dicitur acceptor personarum, neque quis potest justè de eo conqueri, quatenus sibi similia beneficia non contulerit, quia specialia fuerunt, & gratuita, & non necessaria ad salutem, sicque similiter de beneficio, siue electione ad gloriam.

391. Inferes : Ergo cum Deus electis seligat gratias congruas, ut fiat opus ab eo prædefinitum ; ita

etiam non electis debet seligere incongruas, nè fiat opus, quod ipse non prædefinit ; sicut enim ad specialem ejus providentiam spectat, ut salventur prædestinati, ita ad eandem videtur spectare ut non salventur non prædestinati. Respondeo negando illationem ; neque enim opus fuit selectione gratiæ incongruæ, aut aliquâ speciali providentiâ circa non electos, nè eorum salus contingeret ; siquidem eo ipso, quod Deus peculiari providentiâ gratias congruas selegit pro electis, incongruas communi providentiâ non electis reliquit, & decrevit, non ut incongruas, sed ut sufficientes, licet nunquam sint habituræ effectum.

Urgebis : In convivio nuptiali ad providentiam sponsi spectat, non solum curare, ut electi, nempe centum convivæ veniant, sed etiam nè plures veniant ; ergo idem dicendum de Deo, si ex se certum numerum ad cœlestes nuptias vocavit, & elegit. Idem argumentum fit de Architecto, qui ex innumeres faxis certum numerum selegit ad ædificium. Respondeo negando consequentiam ; diversa ratio, quia sponfus (idem dicendum de Architecto, non habet simplicem affectum voluntatis, quo omnes etiam non efficaciter vocatos velit interesse cõvivio, sed affectum ita determinatum ad certum numerum, ut nec simplici voluntate plures adesse cupiat : at verò Deus aliter se habet, ut patet ex supra dictis ; vult enim omnes homines salvos fieri voluntate saltem simplici, & inefficaci.

Argues 9. Ex hac electione ad gloriam ante prævisa merita oriretur socordia, & tolleretur sollicitudo bonorum operum in electis, & oriretur desperatio in reprobis ; siquidem illi dicerent, Si sumus prædestinati salvabimur infallibiliter : si non sumus prædestinati (dicerent hi) infallibiliter non salvabimur ; quæ quidem retardant à bonis operibus, & possunt afferre desperationem. Imò quidam viri docti fassi sunt, se nescire, quo futuri sint animo, in religionis jugo ferendo, si eam sibi sententiam persuasum habeant ; ergo &c.

Respondeo primò, hoc argumentum, (quo etiam Usi sunt Massilienses contra *D. August.* (ut videre est ex *D. Prospero* in *Epist.* ad *Augustinum*) eandem difficultatem habere in electione ad gratiam, quæ in Adversariorum, imò & omnium sententia (neque enim cum probabilitate cõtrarum dici potest) est à solo Deo ante prævisa merita, in qua etiâ homo dicere potest, aut Deus me elegit ad gratiam finalem ; aut non : Si primum, infallibiliter salvabor : Si secundum, infallibiliter non salvabor : sicque eadem indè socordia, & desperatio oriri potest. Deindè eodem argumento utuntur hæretici in præscientia divina infallibili, dicunt enim : Aut Deus præscit me salvandum : aut non salvandum : Si primum, infallibiliter salvabor : Si secundum, infallibiliter non salvabor ; sicque dicunt, non salvabitur, qui bene operatur, si Deus præscit non salvandum, aut non elegit ad gratiam ; neque condemnabitur, qui malè operatur, si Deus præscit salvandum, aut elegit ad gratiam, quod argumentum cum hîc non valeat, neque valet in electione ad gloriam ante prævisa merita.

Respondeo secundò negando antecedens ; neque enim per illam electionem amittitur libertas, neque in electo, ut possit non salvari, neque in reprobo, ut possit non condemnari ; ac proindè neque reprobis potest desperare de salute, cum adhuc possit eam assequi ; neque electus otio traditur ; siquidem potest eam amittere, si non labore ; idèd enim dicit Apostolus ad *Philip.* 2. 12. *Cum metu, & tremore*

removere vestram salutem operamini. Addo huiusmodi electionem nunquam posse causare desperationem in reprobo, licet posset socordiam causare in electo; siquidem cum talis electio, ut diximus, necessaria non sit ad salutem simpliciter, posset ipse reprobos dicere: *volo laborare quia possum salvari sine illa electione*; ac proinde si non laboraverit, certò peribit, non certitudine. Ad illud, quod additur de viris doctis dicimus, alios viros etiam doctissimos, & sapientissimos, speciatim D. August. & D. Thom. aliter affectos fuisse; neque enim magnæ perfectionis est, idèd Religionis jugum solummodo ferre, quia incertà quadam, licet probabiliori opinione de modo prædestinationis ducis, alias jugum ipsum non laturus, cum sola obligatio diligendi Deum per se satis ad id momenti habere possit, & debeat.

396. Instabis 1. Idèd ex electione ad ultimum auxilium efficax non potest oriri socordia, aut desperatio, quia cum illud dependeat à cooperatione hominum, ex diligentia unius sit efficax, & ex negligentia alterius sit inefficax; sed non ita dependet electio ad gloriam; siquidem in manu hominum non fuit, quod illa poneretur, aut non poneretur, cum fuerit tota gratuita, ut dicitur; ergo &c. Respondeo negando minorem, prout jam supra negavimus: cum enim electio illa ad gloriam sit essentialiter dependens à consensu conditionate futuro, & ab ejus Scientia Media, sicut talis consensus potuit esse causa, ut daretur in Deo illa Scientia, ita etiam potuit esse causa, ut poneretur in Deo illa electio; & sicut illa Scientia non causat in electis socordiam, ita neque illam causabit electio; nam sicut si ego ex socordia in tali, aut tali occasione operarer, Deus non haberet talem Scientiam, ita etiam non haberet talem electionem, sicque dependet à mea libera determinatione conditionate futura, sicut etiam Scientia Dei absoluta dependet ab objecto absolute futuro.

397. Instabis 2. Huiusmodi sententia videtur non multum discrepare à sententia hæreticorum hujus temporis; siquidem non minùs videtur tollere sollicitudinem bonorum operum, & inducere licentiam vitæ, quàm illa, quatenùs utraque videtur dicere: *Si sum prædestinatus, salabor: si non sum prædestinatus, non salabor*; cum utraque hæc sit certò, & infallibiliter futura; ergo &c. Respondeo negando antecedens; iniquum enim, & injustum est injustà aded ac tam gravi censurâ celebratissimam, & probatissimam à tot, tantisque viris Sanctissimis, & doctissimis sententiam gravari, quæ ab hæreticorum sententia plusquam toto cælo differt, ut jam ostendo.

398. Primò, quia hæreticorum sententia tollit planè libertatem; nostra autem minimè; cui etiam falsò imponitur, quod quasi necessitatem extrinsecam inducat, cum solam inducat comitantem, seu subsequenter, quæ cum libertate stare potest. Secundò, quia illa Deum facit authorem, & impulsorem scelerum; non ita verò nostra. Tertiò, quia illa Deum facit Tyrannum, & injustum, quatenùs ante prævisionem peccatorum absolutam absolutò, & positivo decreto omnibus damnandis æterna decernit supplicia; quod nostra non facit, cum in illa gratuita electione ad gloriam solam apponat reprobationem negativam, sive non electionem ad gloriam. Quartò, quia illa, prout libertatem tollit, omnem rationem peccati tollit, sicque Deum facit iniquissimum Judicem, quatenùs illum tam severum statuit vindicem peccatorum, quæ devi-

Tom. 1.

tare non est in manu peccatoris; nostra autem minimè. An nè coincidit hæc nostra Catholicorum sententia cum illis hæreticorum hujus temporis erroribus, & deliramentis?

399. Instabis 3. Si Deus omnes non sic electos positivo decreto reprobasset, & veller hoc decretum sub specie benignitatis occultis modis exequi, non id commodius, & certius præstaret, quàm ratione illa, quam nos in nostra sententia statuimus, nempe res humanas sic dirigendo, & tales gratias illis præparando, cum quibus sciret certissime frustrandos effectum; ergo parum interest, quod sic positive, aut negative illos excludat à regno. Respondeo negando antecedens; falsum enim assumitur; nam si Deus ex se aliquos positivo decreto destinasset ad pœnas inferni, tunc veller, & procuraret media necessaria ad eum finem, nempe peccata, ad illaque impelleret, ut docet Calvinus, & ejus affectu, quod tanquam execrabilem blasphemiam deus statuitur; aliter tamen se res habet in illa exclusionem negativa à regno, ut patet ex dictis. Vide Calvinum lib. 3. Instit. cap. 22. §. 2. & cap. 23. §. 4.

400. Instabis 4. Deus ex se, & sola sua bonitate non statuit aliquid inutile, & perniciosum creaturæ; imò quo posito, melius esset homini non esse, quàm sic esse, ut patet ex illo Sap. 1. *Deus non latetur in perditione vivorum*; Et illo. Oseæ 13. *Perditionis tua Israël; tantummodo in me auxilium tuum*; sed talis est reprobatio illa negativa; ergo &c. Respondeo majorem esse veram si sermo sit de decreto positivo culpæ, seu pœnæ quæ pœnæ, seu absolute de pœna æternæ damnationis, prout supra diximus d. 1. à n. 174. & à n. 134. in quo sensu intelliguntur citata Scripturæ loca; non autem de decreto permissivo, & reprobatione negativa, ut patet ex dictis.

401. Instabis 5. Sequeretur ex hac sententia, creationem reprobatorum, aliaque beneficia non esse beneficia, neque teneri pro illis Deo gratias agere; siquidem posita reprobatione illa negativa, melius erat eis non nasci, ut de Juda dixit Christus Dominus, neque tot beneficia recipere, cum omnia fiant inutilia, & solùm ad majorem damnationem interserviant; ergo &c. Respondeo negando sequelam; cum enim Deus vero voluntatis affectu, (licet non efficaci) creet omnes, ut salvi fiant, ad idque omnia sufficientia offerat omnibus, solùm penes ipsos est, quod non omnes salventur, sicque omnibus in creatione beneficium cõtulit, pro quo debent gratias agere; & si ob supervenientem ex ipsis perditionem tollitur hoc gratitudinis debitum, ex eo augetur in electis gratitudinis affectus. Neque exemplum Judæ aliquid probat in contrarium, cum Christus Dominus loquatur de illius reprobatione positiva, non autem de sola negatione gratiæ congruæ.

402. Instabis 6. Sequeretur neque electos multum laudis & præmii promereri in eo, quod gratiæ sic præparatæ respondeant, & opera præfinita exquantur, & reprobos excusationem habere in eo, quod gratiæ incongruæ non respondeant, & opera bona sibi non præfinita non faciant; siquidem ex suppositione voluntatis divinæ aliter fieri non potuit. Respondeo negando sequelam; electi enim & laudem, & præmium promerentur, quia cum absolute potuerint transgredi, non sunt transgressi: reprobi autem nullam habent excusationem, quia cum absolute potuerint obedire, non obdixerunt. Undè stante illo decreto circa utroque, aliud ab utroque fieri non erat impossibile, nisi

F f

im-

impossibilitate consequente, & in sensu composito, eo modo, quo utrisque erat impossibile aliter facere, posita præscientiâ divinâ.

403. Instabis 7. Licet omnibus sit possibile servare præcepta secundum quid, & consideratâ intrinsecâ dispositione voluntatis, cum huiusmodi tamen libertate, & dispositione potest stare impossibilitas absoluta; sic enim Christus Dominus (licet seclusâ Visione Beatâ) posset, spectatâ internâ dispositione voluntatis humanâ, non servare præcepta divinâ, absolute tamen id ei erat impossibile, propter assistentiam divinam, debitam illi animæ ratione Unionis Hypostatice; sed hæc eadem assistentia deberetur electis, supposito decreto absoluto, respectu operum prædefinitivorum, & perseverantiæ; ergo &c. Respondeo supponi falsum, quod per prædefinitionem Dei absolutam tollatur saltem extrinsecâ libertas, & absoluta facultas faciendi oppositum, ut jam alibi ostendimus.

404. Ad exemplum de Christo Domino dicimus esse quid prorsus diversum, & dissimile, quia in Christo Domino erat intrinsecâ, & physica repugnantiâ cum peccato; tum ratione Unionis Hypostatice; tum ratione Visionis beatificæ, quarum utraque faciebat, ut non solum non haberet in eo locum transgressio præcepti divini, sed ne physicam omnino potentiam haberet ad illam; at verò in electis aliter res habet; siquidem in illis solum est protectio quædam Dei extrinsecâ talis, quâ infallibiliter in peccato mortali non decedent, licet absolute, & physice possent peccare, & ita in peccato decedere, suffragante ad id scientiâ mediâ, quâ Deus præcognovit, si his, aut illis auxiliis preveniretur, eos infallibiliter, sed absolute libere in gratiâ decessuros.

405. Argues 10. Deus in Scripturis omnes vocat ad salutem, hortatur iustos ad perseverantiâ, ad profectum, conqueritur de peccatoribus, perseverantibus in gratiâ promittit vitam æternam, non perseverantibus minatur mortem æternam; sed posita hæc sententiâ non videtur hæc seriò facere, sed tantum in speciem, ut electis videatur iustus, & severus, non electis autem benignus; ergo &c. Respondeo negando minorem; nam cum electio sit ad gloriam, consequendam tamen per merita in effectu, necessaria fuerunt, & erunt hortationes, minæ, promissiones, & similia, ut habeantur mediâ, & peccata vitentur, ut sic cum metu & tremore nostram salutem operemur, ut ait Apostolus. Accedit, quod cum unusquisque, seclusâ revelatione sit incertus de sua electione: *Nescit enim homo utrum amore, an odio dignus sit: Eccles. 9. 1.* merito in qualibet vocatione timere debet, ne ab ea pendeat ejus salus, de qua debet esse maximè sollicitus, ut ait Apostolus: *Satagite, ut per bona opera certam vestrâ vocationem, & electionem faciatis.* 2. Petr. 1. 10. Imò adhuc data revelatione, timere potest, nam ad rectè timendum satis est, si malum sit absolute possibile, quamvis ex suppositione aliqua non sit futurum; sic enim etiam in patria admittitur timor filialis, & fuga offensæ absolute possibilis, consideratâ naturâ ipsius Beati.

406. Instabis 1. Nemo prudens seriò, & ex animo potest desiderare, hortari, præcipere, ut fiat id, quod si ipsa fiat, repugnabit operi antea designato, aut decreto antea concepto; sed ita accideret, si Deus, posito jam decreto de salvandis electis, adhuc desideraret, hortaretur, & præciperet non electis opera bona, ut salvarentur; ergo &c. Respondeo negando majorem; nam Judex quem judiciali decreto damnavit ad pœnam, sæpè voluntate, & affectu simplici cupit absolvi; Magistratus

seriò, & ex animo desiderant, nullam violari legem, quod si fiat, repugnabit operi designato, aut decretis antea conceptis, nempe decretis, quibus decreverunt Fiscalibus stipendia ex transgressorum mulctis: pii Medici seriò, & ex animo affectu simplici cupiunt, ne ullus bonus vir ægrotet, quod tamen, si fiat, repugnabit operi, & officio decreto, quo ex sua se arte alere decreverunt. Ecce ratio est, quia efficax propositum vnius rei sub una ratione, & desiderium, seu voluntas inefficax oppositi ex aliâ ratione non pugnant inter se.

Instabis 2. Insolens, & extra morem planè est inter homines, id promittere sub conditione, quod jam voluntate absoluta decreverunt; sed ita accideret, si Deus post decretum absolutum dandi gloriam electis, adhuc promitteret tradendam sub conditione bonorum operum; ergo &c. Respondeo negando majorem: aliquando enim parens promittit filio amplam hæreditatem sub conditione certi officii sibi præstandi, quam tamen aliâ jam ei ut filio designat. Et Princeps bravium, quod jam antea fidei servo designavit, potest ei promittere tradendum sub conditione certaminis, & victoriæ, si de victoriâ ab eo reportanda sit certus. Vide quid circa argumentum proximè adductum num. 405, dicat D. Aug. lib. de bono persever. cap. 14. & 15.

Argues 11. Hæc sententiâ videtur tollere zelum animarum, qui à Deo, & à Christo Domino maxime in Scripturis commendatur: tum, quia si omnes salvandi ante prævisionem mediorum sunt electi, salvabuntur, licet ego nihil prædicando, & monendo cooperer, sicque non est, quid multum angar in procuranda aliorum salute: tum etiam, quia quod in sanctis Viris valde excitat hunc zelum, est sibi persuadere, & spem habere, aliquos suâ operâ salvandos, qui alioqui damnarentur; hanc autem persuasionem, & spem ab illis excludit illa electio absoluta, & reprobatio negativa; sed illud non est dicendum; ergo &c.

Respondeo negando majorem, & ejus primam probationem: Primo, quia licet ordine intentionis decreta sit gloria ante prævisâ mediâ, potuit tamen aliquando fieri, ut fieret quoad subsistendi consequentiam dependenter à certis mediis, quorum unum potest esse mea prædicatio, & monitio. Secundo, quia alia sunt motiva, quæ zelum animarum excitant, ut jam dicimus. Ad secundam probationem dicimus, si legantur Scripturæ, nunquam in eis, ut opinor, invenietur, Apostolorum aliquem sibi arrogasse, aliquos suâ operâ salvandos, qui alioqui sine illâ perirent, sed longè alia motiva sui zeli apud eos invenientur, qualia sunt: *Va mihi est, si non evangelizaverò, &c. Momentaneum, & leve tribulationis nostræ, &c. Qui parè seminat, parè & metet. Charitas Christi urget nos. Imitatores mei estote, sicut & ego Christi. Quod debuius facere, fecimus. Servi inutiles sumus, &c.* Imò illam animi persuasionem existimo Christiane modestiæ non esse satis consonam.

Instabis: Si quis dicat, *Deus etiam hunc meum zelum absolute prædefiniit, & ut isti per me salventur.* Potero respondere: *Si ita est, nihil est, quod ego me ad illum excitem, ipse me excitabit;* sed in hoc tollitur ut superfluum animarum zelus, & sollicitudo; ergo &c. Respondeo Deum quidem excitare, sed non trahere, nisi ego spontè sequar, trahit enim volentem, ut ait D. Aug. non tamen hoc agitur, ut ego prior me excitem, à Deo non excitatus, sed ut excitantem sequar, & excitatus excitem,

excitem, seu potius animum applicem ad nova semper opera bona facienda.

Argues 12. Deus ex se, & sine nobis per primam electionem nos discrevit à massa perditionis juxta illud 1. Cor. 4. ibi: *Quis enim te discernit, &c.* sed talis discretio facta fuit per electionem ad vocationem congruam, sive ad seriem auxiliorum prævenientium, quibus certissime sumus liberandi; ergo prima electio fuit ad gratiam, & non ad gloriam. Respondeo negando minorem; nam gratia congrua discernens electos à reprobis est sola gratia finalis; siquidem sola hæc est propria electorum; gratia autem finalis ordinariè non datur sine meritis antecedenter prævisis; & cum de se non sit necessitudo connexa cum salute, vix in ratione domini distinguitur, sive discernitur una gratia ab alia, nisi in eo, quod prius intendatur efficaciter salus ut finis, & ex illa eligatur ipsa gratia ut medium; sicque non per hujus, sed per illius electionem discernimur electi à massa reproborum.

Argues 13. Magis gloriosa sunt Deo nostra bona opera, quam nostra Beatitudo; sed Deus in eligendis prædestinatis prius respexit ad illud, quod ei erat magis gloriosum; ergo prius respexit ad nostra bona opera, ut per illa nos eligeret ad gloriam, quam ad ipsam gloriam habendam per nostra bona opera. Respondeo quidquid sit de majori, negando minorem; Deus enim, ut prudenter ageret, prius respexit ad finem, nempe ad gloriam, quam ad media, nempe ad merita: Imò aliquando elegit ad gloriam sine ullis meritis, ut fit in infantibus statim à baptismo decedentibus; & sine meritis propriis de condigno, ut fit in adultis decedentibus cum sola attritione, & Sacramento Pœnitentiæ. Accedit, quod Deus non elegit nos ad nudam gloriam, sed ad gloriam habendam per merita: gloriosius autem est Deo, seu magis auget ejus gloriam nostra Beatitudo simul cum meritis, quam sola merita per se sumpta.

Argues 14. Si electio ad gloriam esset merè gratuita, & ante merita prævisa, etiam postea haberetur gratis in executione; siquidem in executione inciperet à prima vocatione, ut à prima radice, quæ facta est gratis; hoc autem est contra id, quod supra diximus, nempe gloriam dari ut præmium, bravium, mercedem, & coronam; ergo &c. Respondeo gloriam dupliciter considerari posse: Primò ut integrat totam seriem prædestinationis incipientis à prima vocatione; & prout sic præparatur, & confertur gratis, diciturque à D. Aug. gratia pro gratia: Secundò seorsim, prout est effectus præcedentium meritorum, & in hoc sensu, non gratis, sed de justitia confertur; eodemque modo dicendum est de meritis posterioribus, quæ dantur propter priora; nam si hæc considerentur ut integrant totam seriem prædestinationis includentis primam vocationem, dicuntur dari gratis propter illam, à qua incipiunt: si autem seorsim considerentur ut effectus distincti à primis meritis, non gratis, sed ex justitia nobis conferuntur.

Argues 15. Hæc sententia sic populo explicata, parit scandalum, torporem, amaritudinem animi, & desperationem; siquidem multi ex illa in gravissimos marores, & desperationem sunt delapsi, & optimi viri eam graviter accusant, quasi qui metuerent sibi effractionem vitæ licentiam, si eam animi dimisissent; ergo &c. Respondeo huic argumento jam supra satis respondisse, quibus addimus: Primò hanc sententiam diligenter expensam, & bene intellectam apud animos pios, Deumque

Tóm. 1.

timentes nullum parere scandalum, nisi fortè falsa quædam affingantur, ut prout sic etiam bonis redatur exosa, ut enim dicit Psalmista. Plal. 118. *Pax multa diligentibus legem tuam, & non est illis scandalum.*

Secundò, in hac sententia nihil posse esse scandalum, summæ consolationis multum, quod Deus solâ suâ gratuitâ bonitate tot, ac tantos tum Angelos, tum homines prædestinavit ad gratiam, & ad gloriam, aliis prætermisissis, quibus nihil debebat, & utrisque interim libertate relicta & ad bonè, & ad malè operandum, licet illi ante finem vitæ sint infallibiliter bonè acturi, hi autem malè, atque in eo statu utrique juxta Præscientiam Dei Mediam decessuri. An non idem ferè in omni sententia dicendum? Videant ex supra dictis.

Tertiò, paucissimos ex illis, qui scandalizantur, eò præcisè scandalizari, quia nostram hanc sententiam sibi propositam habeant, sed aut quia eam non intelligunt; aut quia volunt (quod faciant bonis avibus) in oppositâ ire; aut occasione doctrinæ Calvinisticæ de prædestinatione, quæ à nostrâ est alienissima, ut supra vidimus, & ostendimus. Quartò viris illis doctis, & piis, qui sic scandalizantur, alios doctiores, & sanctiores opponimus, quales sunt D. Aug. D. Thom. aliique quam plures à nobis supra relati.

Instabis: Plurimi sunt, qui occasione disputationum, quæ in Hollandia sunt habitæ, hujus sententiæ imaginatione sunt afflictæ, & perturbati; ergo &c. Respondeo negando antecedens; neque enim perturbatio illa fuit ex nostræ sententiæ imaginatione, sed ex imaginatione Calvinisticæ sententiæ, quam toto celo à nostrâ diversam esse supra diximus, & satis ex hæctenus dictis constat.

SECTIO XX.

Quid de electione ante prævisa merita per ordinem ad certas personas, & ad certos gradus gloriæ?

DIFFICULTAS I. Utrum electio efficax ante prævisa merita extendatur ad omnes, qui salutem consequuntur? Affirmativè. Ita P. Soar. lib. 1. de prædest. cap. 8. à n. 42. Probatur primò ex illo ad Rom. 8. ibi: *Quos præcivit, & prædestinavit conformes fieri imagini filii sui, &c.* Ubi comprehendit omnes electos, tam eximios, quam non eximios in sanctitate; siquidem omnes fuerunt imagini filii Dei conformes in gratia, & in gloria; ergo &c. Confirmatur, quia licet eximii plùs gratiæ, & gloriæ habuerint, non tamen habuerunt gratiam, & gloriam æqualem gratiæ, & gloriæ Filii Dei, nempe Christi Domini; & tamen dicuntur fieri ei conformes; ergo sic etiam dicuntur fieri ei conformes alii non eximii, licet non æqualem cum his habuerint gratiam, & gloriam; consequenterque de omnibus loquitur Apostolus, & omnibus communis fuit electio illa Dei efficax ante prævisa merita.

Probatur secundò ratione: Idèd non comprehenderet omnes, quia videtur esse specialis circa alios, & circa alios generalis: specialis circa illos, quos ab infantia, & toto vitæ tempore conservat in gratia; & quos toto vitæ tempore malè viventes convertit miraculosè ad finem vitæ, ut accidit

F f 2

bono